

Aplage 1

MINISTERIE VAN LANDBOUW EN VISSERIJ

Betreft: De positie van de landbouw in verband met de komende "Trade Expansion Act" -onderhandelingen.

De verklaring van Minister Schröder.

De verklaring welke Minister Schröder onlangs in de Raad heeft afgelegd bevat een aantal principes voor de ontwikkeling van de gemeenschappelijke markt, waarmee in grote lijnen kan worden ingestemd. Het is ongetwijfeld een goede benadering om deze ontwikkeling op een zo evenwichtig mogelijke wijze te doen verlopen; een werkprogramma, dat aangeeft over welke onderwerpen de Raad binnen bepaalde termijnen zal moeten besluiten, kan daarvoor een goede basis zijn. Een integratieproces dat in de toekomst over een breder terrein gelijkmatig zal voortschrijden, is beter dan een ontwikkeling met horten en stoten. Daarbij komt dat de ervaring heeft geleerd dat het weinig zinvol is om een lange reeks onderwerpen tegelijkertijd in behandeling te nemen en het zou van weinig werkelijkheidszin getuigen wanneer in het werkprogramma een complete opsomming van nationale wensen zou worden neergelegd. Terwille van een evenwichtige en vruchtbare verdragsuitvoering zullen de leden-landen bereidheid moeten tonen om bepaalde, minder urgente, zaken voorlopig te laten rusten en een hoge prioriteit te geven aan die zaken die nodig zijn om een gezonde ontwikkeling van de E.E.G. mogelijk te maken.

De Kennedy-onderhandelingen.

Eén der belangrijkste vraagstukken van meer externe aard, waarvoor de Gemeenschap zich in de nabije toekomst ziet geplaatst is er toe bij te dragen dat de komende Kennedy-onderhandelingen tot een bevredigend resultaat worden gebracht. Een mislukken ervan zou ongetwijfeld de ontwikkeling en de internationale positie van de E.E.G. veel schade doen.

Bij de Nederlandse regering heeft bovendien steeds de gedachte voorop gestaan dat de gemeenschappelijke landbouwmarkt een open karakter dient te hebben en op optimale wijze zal deel hebben aan het internationale handelsverkeer.

Gezien het vorenstaande dient men ten aanzien van de ontwikkeling van het landbouwbeleid in de E.E.G. vooral te bezien wat nodig is om enerzijds een slagen van de Kennedy-onderhandelingen niet in de weg te staan, anderzijds een zo goed mogelijke kans te maken dat het toekomstige E.E.G.-landbouwbeleid medewerkt aan een redelijke openheid van de Gemeenschap.

Het is wel zeker dat deze openheid voor een belangrijk gedeelte samenhangt met enerzijds het prijspeil, dat wij in de E.E.G. gaan bereiken, en anderzijds de mate van extra beschermingen die in het landbouwbeleid zijn of worden opgenomen.

Positie van de landbouw.

In het licht van het vorenstaande komen zowel ten opzichte van het op te stellen Schröder-programma als in verband met de Kennedy-onderhandelingen de volgende vragen voor de landbouw naar voren.

1. Indien wij een meer evenwichtige ontwikkeling in de E.E.G. wensen, welke zijn dan, bezien vanuit de gezichtshoek van het nationale landbouwbelang, de aangelegenheden die met hoge prioriteit moeten worden behandeld?
2. Welke onderwerpen dienen op wat langere termijn te worden geregeld teneinde te bereiken dat de ontwikkeling van de E.E.G.-landbouwpolitiek en de Kennedy-onderhandelingen elkaar wederkerig gunstig beïnvloeden?

Het is steeds de opvatting van de Nederlandse regering geweest dat de vorming van een gemeenschappelijk landbouwbeleid zich dient te voltrekken langs een tweetal ontwikkelingslijnen, t.w.

1. de ontwikkeling van een gemeenschappelijk beleidsinstrumentarium ter vervanging van de nationale beleidsmaatregelen;
2. de geleidelijke ontwikkeling van een gemeenschappelijk prijspeil binnen de Gemeenschap.

Met de aanvaarding en de inwerkingtreding van de verordeningen voor granen, varkens, eieren, slachtpluimvee alsmede groenten en fruit, werd een begin gemaakt met de opbouw van een gemeenschappelijk landbouwbeleid en wel langs de eerstgenoemde ontwikkelingslijn. Immers, ingevolge de verordeningen hebben de lid-staten hun nationale beleidsmaatregelen onder één gemeenschappelijke noemer gebracht.

Een stelsel van heffingen trad (met uitzondering van groenten en fruit) in de plaats van de verschillende uiteenlopende nationale beschermingsmaatregelen.

Met de geleidelijke ontwikkeling van een gemeenschappelijk prijspeil binnen de Gemeenschap werd daarentegen tot nu toe weinig voortgang geboekt. Voor de graansector werden de prijzen in een "fourchette" gebracht en voor het komende jaar zal waarschijnlijk deze zelfde "fourchette" aanduiden dat er geen toenadering der prijzen is gerealiseerd.

In de groenten- en fruitsector mag een geleidelijke ontwikkeling in de goede richting min of meer automatisch worden verwacht.

Sinds januari 1962 is er evenwel een stilstand in de verdere uitbouw van het gemeenschappelijk beleidsinstrumentarium ontstaan, terwijl deze stagnatie zelfs nieuw voedsel kreeg door het afbreken van de toetredingsonderhandelingen met het Verenigd Koninkrijk. Niet ontkend kan worden dat deze stilstand een ernstig gevaar inhoudt en dat het ontbreken van iedere vooruitgang onvermijdelijk tot afbraak van de communautaire gedachte zou gaan leiden. Het is daarom wel zeker dat alleen reeds hierom, maar ook terwille van nationale belangen, een bepaalde vooruitgang in de landbouw essentieel blijft. Het lijkt echter mogelijk de ontwikkeling naar een gemeenschappelijk prijspeil in nauw verband met de Kennedy-onderhandelingen te regelen. Zulks zou zekere voordelen bieden, daar ongetwijfeld de hoogte van het Europese prijspeil direct of indirect in laatstgenoemde discussies aan de orde komt.

Gezien het vorenstaande zou de door Minister Schröder geopperde politiek in zekere mate kunnen worden gesteund en wel door op het gebied van prijscriteria en prijstoenedering een beperkte verlangzaming te aanvaarden en verder uitsluitend die onderwerpen van gemeenschappelijk landbouwbeleid een hoge prioriteit te geven, die of wel noodzakelijk zijn om een evenwichtige ontwikkeling van een gemeenschappelijk instrumentarium na te streven, of wel onontbeerlijk zijn om de steun van andere E.E.G.-landen te verkrijgen voor een positieve houding ten aanzien van de Kennedy-onderhandelingen. Door daarbij vooral geen nieuwe onderwerpen in de agrarische sector ter hand te nemen, zo lang de urgente landbouw-onderwerpen niet afgehandeld zijn, kan men enerzijds een beperking van

de ontwikkeling krijgen, anderzijds datgene afronden wat werkelijk binnen niet al te lange tijd afgerond moet worden.

De urgente landbouwonderwerpen.

Vanuit Nederlands standpunt gezien moet naast de verbetering van lopende verordeningen - opdat men tot een zo goed mogelijke functionering van deze verordeningen komt - de urgentie gevonden worden in de volgende punten:

1. Varkensvleesprodukten. De inwerkingtreding van deze verordeningen werd reeds vele malen verschoven, waardoor er een ernstige on-evenwichtigheid dreigt te ontstaan tussen het E.E.G.-reglement voor hele varkens en de nog steeds nationale reglementeringen voor varkensvleesprodukten. De regelingen voor varkensvleesprodukten zijn een duidelijk onderdeel van de op 14 januari 1962 getroffen regelingen en dienen nog voor het zomerseizoen tot stand te komen.
2. Zuivel en rundvlees. Tussen beide produkten van de rundveehouderij bestaat een zeer nauwe samenhang. Voor Nederland, dat vooral in de zuivelsector bijzonder geïnteresseerd is, is een langdurig uitstel van de regelingen voor deze twee produkten, die volgens het besluit van 14 januari 1962 reeds op 1 november 1962 in werking zouden treden, uitermate bezwaarlijk. Daarbij komt nog dat de E.E.G. met spoed het probleem van de zuiveloverschotten ter hand zal moeten nemen en van een nationale aanpak niets verwacht moet worden nu een E.E.G.-regeling binnen niet al te lange tijd is te verwachten.
3. Gemeenschappelijke financiering van restituties en marktinterventies. De nadere uitwerking van de gemeenschappelijke financiering van restituties en marktinterventies is mede, gezien de nauwe samenhang met de zuivel, van groot belang.

Ook van Franse zijde zullen de onder 2 en 3 genoemde punten voorwaarden zijn voor hun medewerking aan de Kennedy-onderhandelingen. Zij zullen - en niet geheel ten onrechte - stellen dat het ondoenlijk is problemen van het wereldverkeer in zuivelprodukten en in rundvlees met de Amerikanen te behandelen, zolang de E.E.G. zelf niet weet welk systeem van marktordening zij voor deze

produkten zal krijgen. In zekere mate kan men dan wel van een ontwikkeling spreken die synchroon met de Kennedy-onderhandelingen moet verlopen, doch in de praktijk zullen de vorengenoemde punten zeer tijdig beslist moeten zijn, voordat men in de Kennedy-onderhandelingen tot zaken zal kunnen komen.

Het is zeer wel in te denken, dat men het standpunt inneemt dat Nederland in het algemeen eerst verder wil gaan dan de hier-vorengenoemde urgente landbouwonderwerpen, nadat de Kennedy-onderhandelingen tot een positief resultaat hebben gevoerd.

Ongetwijfeld zullen andere E.E.G.-landen andere voor hen belangrijke landbouwonderwerpen aan deze lijst willen toevoegen. Heeft men echter een beperkte lijst van urgente punten in de landbouw kunnen vaststellen, dan kan men de Duitse visie van een voorzichtige ontwikkeling in de landbouw koppelen aan een algemene aanvaarding van het bereiken van resultaten vóór het voorjaar 1964 voor de punten die de hoogste urgentie hebben gekregen. Men zou daarbij - reeds voor de aanvaarding van de zuivel- en de rundvleesverordeningen - van alle leden-landen de garantie moeten verlangen dat in positieve zin aan de Kennedy-onderhandelingen zal worden medegewerkt en dat met name ook de bereidheid bestaat een aantal landbouwpunten in de Kennedy-besprekingen negociabel te maken. Men zou in dit verband de Fransen mogelijk kunnen dwingen tot een positieve houding in de Kennedy-onderhandelingen door te stellen dat de inwerkingtreding van de zuivel- en rundvleesverordening en de verdere ontwikkeling van het gemeenschappelijk landbouwbeleid onzerzijds gekoppeld worden aan een gunstig verloop van de besprekingen met de Verenigde Staten. Voor de mogelijkheden om op landbouwgebied concrete inhoud te geven aan de Kennedy-onderhandelingen zij verwezen naar de bijlage bij deze nota.

Conclusie

Een zekere vooruitgang in het totstandbrengen van een gemeenschappelijk landbouwbeleid blijft essentieel enerzijds omdat er thans een ernstige onevenwichtigheid bestaat, anderzijds omdat een gemeenschappelijk E.E.G.-beleidsinstrumentarium voor enkele thans nog niet geregelde belangrijke produktengroepen noodzakelijk is voor vruchtbare Kennedy-onderhandelingen. Voor Nederland is dit

ook om nationale redenen belangrijk, terwijl een stilstand in de ontwikkeling ook grote gevaren inhoudt voor een afbraak van hetgeen reeds bereikt is.

Het gemeenschappelijke E.E.G.-prijsbeleid zou zeer wel kunnen worden uitgesteld tot tijdens de Kennedy-onderhandelingen, daar enerzijds een druk van buiten een kans geeft het uiteindelijke E.E.G.-prijsspeil wat lager vast te stellen en anderzijds in de met de Amerikanen te onderhandelen punten de hoogte van de invoerheffingen vrijwel zeker een rol van betekenis zal spelen.

Met de Duitsers kan worden meegegaan in de gedachte, dat men bij de ontwikkeling van het gemeenschappelijk landbouwbeleid niet te veel hooi op de vork moet nemen. Het prioriteitenprogramma van de Duitsers duidt echter wel op een uiterst voorzichtige aanpak. Onzerzijds zal als minimum moeten worden gesteld een spoedige of vrij spoedige afhandeling van een aantal punten van hoge urgentie.

Tegenover de Fransen zal moeten worden gesteld, dat een verdere vooruitgang naar een gemeenschappelijk landbouwbeleid afhankelijk zal worden gesteld van een Franse positieve houding en reële resultaten bij de Kennedy-onderhandelingen.

Punten die thans door de Europese Commissie aan de orde worden gesteld, zoals gemeenschappelijk structuurbeleid en prijstoenedering, maar eveneens de criteria voor prijstoenedering, kunnen gemakkelijk in nauw verband met de Kennedy-onderhandelingen worden geregeld.

26 april 1963.